

Rundskriv um tryggingarviðurskifti landsins

1. Inngangur

Tørvurin hjá tryggingartakara at tekna tryggingar hjá tryggingarfelag er tengdur at fíggjarliga týðninginum av váðanum. Tørvurin at tekna tryggingar minkar tí so hvørt fíggjarligi týðningurin av váðanum gerst minni.

Dagligar hendingar hava líttan fíggjarligan týðning fyri landið, og fíggjarligi váðin skal vera rættiliga stórir, áðrenn hann fær týðning fyri landskassan. Tørvurin hjá landinum at tekna tryggingar hjá tryggingarfelag er tí rættiliga avmarkaður.

Út frá hesum verður í hesum rundskrivi staðfest, at landið nú átekur sær nógv størri váða enn áðrenn tað vóru nakrar reglur galdandi viðvíkjandi tryggingarviðurskiftum landsins.

Rundskrivið ásetur, hvat virksemi hjá landinum er umfatað av rundskrivinum (punkt 2), hvørjar tryggingar verða teknaðar hjá tryggingarfelag (punkt 3), at hvør einstakur stovnsleiðari hevur ábyrgdina av, at hesar tryggingar verða bodnar út millum føroysku tryggingarfeløgini (punkt 4), hvussu endurgjald verður veitt í sambandi við skaða, har landið hevur átikið sær allan váðan (punkt 5) og at mannagongdin í sambandi við fráboðan av arbeiðsskaðum er óbroytt, hóast landið nú átekur sær allan váðan (punkt 6).

2. Endamál og vavið á rundskrivinum

Rundskrivið ásetur tryggingarreglur fyri alt virksemi, sum kemur undir játtanarsløgini, rakstrarjáttan, løgújáttan og landsfyrirteka í játtanarskipan landsins.

3. Tryggingar, ið verða teknaðar hjá tryggingarfelag

3.1. Er tað ásett í lóggávu, verða tryggingar teknaðar

Í nøkrum førum er ásett í lóg, at trygging skal teknast hjá tryggingarfelag. Eitt dømi um hetta er § 55 í ferðslulógini, har tað er ásett, at tann, sum eigur ella persónur (ánari), sum varandi hevur ræði á motordrivnum akfari, skal seta seg fyri og halda í gildi trygging í ábyrgdartryggingarfelag, góðkendum av Føroya landsstýri.

Í teimum førum har tað er ásett í lóg, at trygging skal teknast hjá tryggingarfelag, verður hetta gjørt.

3.2. Altjóða ferðatryggingar verða teknaðar

Tað hevur týðning, at starvsfólk, ið eru í arbeiðsrindum uttanlands, eru tryggjað ímóti óhappi og vanluksum við trygging, sum er altjóða viðurkend og verður góðtikin allastaðni.

Tí verða altjóða standard ferðatryggingar teknaðar hjá tryggingarfelag, ið veitir hesar tryggingar. Slíkar tryggingar eru altjóða viðurkendar, og starvsfólk skal tí bara hava eitt kort við sær, ið skal vísast fram, um óhapp hendir.

Ferðatryggingar skulu teknast sum ársferðatryggingar og ikki sum einstaklinga ferðatryggingar.

Hetta gevur fylgjandi fyrimunir:

- Tryggingargjaldið er vanliga lægri fyri ársferðatrygging enn fyri einstaklinga ferðatrygging.
- Trygd er fyri, at starvsfólk altíð eru tryggjað við ferðatrygging t á ið tey ferðast uttanlands, tí við ársferðatrygging skal stovnurin ikki minnast til at tekna trygging, hvørja einstøku ferð starvsfólk ferðast uttanlands.
- Umsitingin hjá stovninum av ársferðatryggingini er minni, tí ein meting verður gjørd av ferðadøgunum, t á ið ársferðatryggingin verður teknað. Metingin verður síðan regulerað eina ferð um árið, í sambandi við at ársferðatryggingin verður endurnýggjað.
- Hvør stovnur hevur nøkur ársferðatryggingarkort, sum ikki eru skrásett við navni, og tí kunnu latast tí ella teimum starvsfólkum, sum skulu ferðast uttanlands.

Ferðatryggingarnar skulu veita fulnað fyri hendingum, sum vanligar standard ferðatryggingar umfata, t.d. veita fulnað fyri útreiðslum til lækna hjál, innlegging á sjúkrahús, flutning heim í sambandi við sjúku, skaða ella deyða, boðsending av avvarðandi til útlond, heimferð í sambandi við sjúku ella deyða hjá næstu avvarðandi, álop, vanlukku tilburð, ábyrgd og viðføri.

3.3. Tryggingar í sambandi við leigu-, byggi- og arbeiðssáttmálar

Í sambandi við leigusáttmálar kann tað í ávísu sum førum verða kravt, at trygging verður teknað hjá tryggingarfelag. Talan er serliga um sáttmálar yvir stytri tíð við útlensk feløg, har krøvini um, at tryggingar skulu teknast hjá tryggingarfelag, eru standard í sáttmálanum.

Hetta kann eisini vera krav í sambandi við byggi- og arbeiðssáttmálar. Slíkar byggi- ella arbeiðstøkutryggingar verða teknaðar við lutfalsliga stórar sjálvsábyrgd, sum annaðhvørt er 0,5 mió. kr. ella 1 mió. kr.

Er byggikostnaðurin undir 10 mió. kr. er sjálvsábyrgdin 0,5 mió. kr.

Er byggikostnaðurin yvir 10 mió. kr. er sjálvsábyrgdin 1 mió. kr.

3.4. Trygging av bygningum

Bygningar hjá landinum verða bert tryggjaðir ímóti stórskaða. Tryggingarsáttmálarnir verða tí lagdir soleiðis tilrættis, at bygningar bert eru tryggjaðir ímóti:

- Eldsbruna.
- Øðrum bygningsskaða.

Tryggingarsáttmálarnir viðvíkjandi bygningum skulu tí ikki umfata:

- Glas- og kummuskaðar.
- Rørskaðar (vatnskaðar av tærdum rørum).
- Restvirði (restvirðisfulnaðurin hevur við sær, at nýtiligar restir verða tiknar niður og nýtt verður bygt, ístaðin fyri at endurnýta bygningrestirnar, sum ikki hava fingið skaða).
- Tap í sambandi við hólisleigu (tryggingarfulnað fyri leiguútreiðslur av øðrum hølum ella mistar leiguinntøkur eftir skaða).

- Uppruddingarútreiðslur (tryggingarfulnað fyrri útreiðslur til uppruðing á skaðastaðnum).
- Útreiðslur av at fáa bygning góðkendan (tryggingarfulnað fyrri útreiðslur í sambandi við broytingar av bygningi, sum byggimyndugleikin setur).
- Líknandi útreiðslur, sum hava lítlan fíggarligan týðning fyrri landið.

Sjálvsábyrgdin fyrri bygningar verður annaðhvørt 0,5 mió. kr. ella 1 mió. kr.

Fyrri bygningar, sum hava eitt nývirði undir 10 mió. kr. verður bygningstryggingin teknað við 0,5 mió. kr. í sjálvsábyrgd. Hetta hevur við sær, at prosentvísa sjálvsábyrgdin av nývirðinum á bygningum verður soljóðandi:

Virðið á bygningi í kr.	Sjálvsábyrgd í kr.	Sjálvsábyrgd í % av nývirði
1.000.000	500.000	50,0
2.000.000	500.000	25,0
3.000.000	500.000	16,6
4.000.000	500.000	12,5
5.000.000	500.000	10,0
6.000.000	500.000	8,3
7.000.000	500.000	7,1
8.000.000	500.000	6,3
9.000.000	500.000	5,6
9.990.000	500.000	5,0

Fyrri bygningar, sum hava eitt nývirði yvir 10 mió. kr. verður bygningstryggingin teknað við 1 mió. kr. í sjálvsábyrgd. Hetta hevur við sær, at prosentvísa sjálvsábyrgdin av nývirðinum á bygningum verður soljóðandi:

Virðið á bygningi í kr.	Sjálvsábyrgd í kr.	Sjálvsábyrgd í % av nývirði
10.000.000	1.000.000	10,0
20.000.000	1.000.000	5,0
30.000.000	1.000.000	3,3
40.000.000	1.000.000	2,5
50.000.000	1.000.000	2,0
100.000.000	1.000.000	1,0

Legg til merkis, at bygningarnir verða tryggjaðir til nývirði. Tað verður tí viðkomandi tryggingarfelag, sum ger eina meting av nývirðinum á bygninginum og setir tryggingargjaldið eftir hesum. Viðkomandi tryggingarfelag hevur tí eisini ábyrgdina av, um tryggingarvirðið er ov lágt sett. Undirtrygging verður tí ikki gjørd galdandi.

Við hesum tryggingarreglum fyrri bygningar verður tryggingargjaldið væl lægri, tí vanligir og lutfalsliga smærri skaðar fyrri landið verða ikki tryggjaðir hjá tryggingarfelag.

Í sambandi við størri skaðar koma tryggingarfeløg inn í myndina við at veita tryggingarfulnað fyrri fíggarliga tunga partin av skaðanum og øðrum tænaðum, sum tryggingarfeløg veita, t.d. skaðafyribyrging og fyribyrgjandi tænaðum á skaðastaðnum.

Hetta hevur við sær, at landið er tryggjað ímóti stórum fggjarligum tapi í sambandi við størri stormskaðar, eldsbrunar ella aðrar stórar skaðar, har fleiri bygningar kunnu verða raktir samstundis.

3.5. Trygging av skipum og øðrum stórum ognum

Trygging av skipum hjá landinum verður eisini lögð soleiðis tilrættis, at skipini bert eru tryggjað ímóti stórskaða hjá tryggingarfelag.

Váðin fyri at stórskaði hendir á skip er væl annarleiðis enn fyri bygningar. Av tí at skipini hjá landinum er spjadd runt um landið og fleiri skip tí sjáldan eru á sama stað samstundis, er vandin lítil fyri, at fleiri skip verða rakt av skaðatilburði samstundis.

Skip verða tí tryggjað hjá tryggingarfelag við 10 mió. kr. í sjálvsábyrgd fyri hvørt skipið.

Tað skal viðmerkjast, at fyri skip yvir 500 bruttoregstartons verður serskild P & I trygging teknað.

Um talan verður um at tekna tryggingar fyri aðrar stórar ognir, verður sjálvsábyrgdin annaðhvørt sum á bygningunum ella á skipunum. Hetta velst um váðamyndin líkist mest bygningum ella skipum.

3.6. Neyðsendarakfør

Av tí sannlíkindini fyri at neyðsendarakfør fáa skaða eru fleiri ferðir størri enn fyri onnur akfør, verða neyðsendarakfør skrokktryggjað við sjálvsábyrgd hjá tryggingarfelag til tey eru 3 ára gomul, tá verður skrokktryggingin strikað. Neyðsendarakfør, sum eru meira enn 3 ár, verða tí ikki skrokktryggjað hjá tryggingarfelag.

3.7. Annað

Gera heilt serlig viðurskifti seg galdandi, har tað er eyðsýnt, at skilabesta loysnin er at tekna trygging hjá tryggingarfelag, kann tryggingarsáttmáli verða gjørdur við tryggingarfelag. Slíkar tryggingar skulu góðkennast av Fíggjarmálaráðnum.

4. Tryggingar, ið verða teknaðar hjá tryggingarfelag, skulu bjóðast út

Fyri at landskassin skal fáa fyrimum av kappingini á føroyska tryggingarmarknaðinum, skulu tryggingarsáttmálarnir hjá landinum bjóðast út millum føroysku tryggingarfeløgini.

Tryggingarnar skulu bjóðast út sambært ásetingunum í hesum rundskrivi, soleiðis at tilboðini, sum tryggingarfeløgini geva eru undir fullkomuliga somu fortreytum. Tryggingarfeløgini skulu lata tilboðini inn til eina frammanundan ásetta tíð, tá ið tilboðini verða latin upp og tikið verður av lægsta tilboði.

Hvør einstakur stovnsleiðari hevur ábyrgdina av, at ásetingarnar í hesum rundskrivi verða hildnar, herundir at tryggingarnar á viðkomandi stovni, ið ikki fyrr hava verið bodnar út, verða bodnar út millum føroysku tryggingarfeløgini. Hesar tryggingar verða fyrst sagdar upp sambært uppsagnarfrestini í hvørjum einstøkum tryggingarsáttmála og teknaðar aftur hjá tí tryggingarfelag, sum hevur lægsta tilboðið sambært ásetingunum í hesum rundskrivi.

Tá tryggingin er boðin út og tikið er av lægsta tilboði, soleiðis at tryggingin er í samsvari við ásetingarnar í hesum rundskrivi, er ikki neyðugt at bjóða tryggingina út aftur, uttan at tað henda

avgerandi broytingar í tryggingarviðurskiftunum á viðkomandi stovni. Stovnsleiðarin hevur tó skyldu at endurskoða tryggingarviðurskiftini á viðkomandi stovni, um hann metir, at tryggingarútreiðslurnar kunnu gerast bíligari.

5. Endurgjald har trygging ikki er teknað hjá tryggingarfelag

Tryggingar, ið eru ikki nevndar undir punkt 3, verða ikki teknaðar. Í sambandi við skaða ella óhapp, har trygging er ikki teknað hjá tryggingarfelag, verður endurgjald veitt sambært vanligu játtanarreglunum.

Eru útreiðslur av skaða so mikið stórar, at viðkomandi stovnur megnar ikki at halda útreiðsluna innanfyri sína játtan, verður søkt um eykajáttan.

Hevur málið so mikið stóran skund, at virksemd hjá viðkomandi stovni kann ikki halda fram uttan at endurgjald verður veitt alt fyri eitt, verður málið lagt fyri fíggjarnevndina, sum kann veita eykajáttan sambært reglunum um fíggjarnevndarskjal.

6. Málsviðgerð í sambandi við arbeiðsskaðar

Sambært galdandi reglum ásettar í § 17 í *anordning nr. 389 af 15.11.1996 om forsikring mod følger af ulykkestilfælde*, hevur landið ikki skyldu til at lata váðan í sambandi við arbeiðsskaðar til tryggingarfelag. Landið tekur tí ikki longur vanlukku tryggingar ella arbeiðsskaðatryggingar hjá tryggingarfelag, men átekur sær alla váðan.

At landið átekur sær allan váðan, fær onga ávirkan á tryggingarviðurskiftini hjá starvsfólkunum hjá landinum í sambandi við arbeiðsskaðar. Fráboðanin til Vanlukku tryggingarráðið og málsviðgerðin í ráðnum verður tann sama sum higartil. Einasti munur verður, at tað verður landið og ikki tryggingarfelagið, sum fær rokningina frá Vanlukku tryggingarráðnum, tá ið ráðið hevur tikið avgerð um, at landið skal veita endurgjald.

7. Gildiskoma

Hetta rundskrivið kemur í staðin fyri tryggingarrundskrivið, sum kom í gildi 1. januar 2003.

Teir stovnar, ið enn hava tryggingarsáttmálar, sum ikki eru í tráð við hetta rundskrivið, skulu fáa síni tryggingarviðurskifti í samsvar við ásetingarnar í hesum rundskrivi, so hvørt verandi tryggingarsáttmálar ganga út.

Argir 21. november 2003

Karsten Hansen
landsstýrismaður

/

Petur Alberg Lamhauge
fíggjarmálastjóri